



# Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 96

Číslo: 39

25. září 2016

Cena: 8 Kč

## Legiovlak vpřed!

Československá obec legionářská zve všechny příznivce naší pohnuté národní historie a zájemce o poznání hrdinství československých legionářů za jejich několikaleté sibiřské anabáze k prohlídce repliky obrněného vlaku, označeného Legiovlak.

Na počátku projektu byla myšlenka důstojně oslavit stoleté výročí vzniku legií. Proto se zrodil projekt Legie 100, který si vytyčil hned několik úkolů, jako jsou pietní akce, rekonstrukce bitev, obnova legionářských památníků a válečných hřbitovů či rozsáhlá internetová databáze legionářů, do níž mohou přispět a z ní naopak bezplatně čerpat dnešní potomci zajímavé informace o svých statečných předcích. Nejviditelnější a nejdůležitější součástí projektu Legie 100 je právě vznik a putování Legiovlaku po krajích České republiky. V příštím roce odcestuje na Slovensko.

Stavba Legiovlaku započala v roce 2012. V době vzniku článku je hotových dvanáct vagonů, třináctý se připravuje k dokončení během letošního roku. Vlak se skládá z velitelského vozu (není dokončený), štábního vagonu se stoly, opatřenými psacími stroji pro důstojníky, a obytného vozu, kde sídlí obsluha výstavy, kterou tvoří dvě směny po šesti mužích. Kovářská dílna sloužila k výrobě podkov pro koně, kterých měli legionáři okolo 20 000! V dalších vozech je umístěna krejčovská dílna, poštovní stanice, prodejna, sloužící jako informační centrum a prodejna suvenýrů, těpluška jako obytný vagon, který obývalo až patnáct vojáků, ležících na palandách nad sebou; malá kamna vytápěla vagon v krutých sibiřských zimách. Obrněný vůz je opatřen dvěma střílnami pro kulomety a pro dělo. Dřevěné stěny jsou vysypané

štěrkem a opatřené nástavbou s plechovou stěnou, chránící střelce do výšky prsou před střelbou nepřítele. V kulturním voze jsou vystaveny dobové dokumenty, fotografie a ukázky tehdejších uniforem. Ve voze s replikou kinosálu se promítají historické filmy z dějin anabáze československých legií na Rusi. Dále je zde zdravotnický vůz s operačním lůžkem a zdravotnickými potřebami té doby. V letech 1918 až 1920 legionáři ve vlaku bydleli, hrdinně bojovali, cvičili, stavěli, pracovali a hlídali v krutých povětrnostních a bojových podmínkách na různých stanicích podél transsibiřské magistrály. Vlak představuje období na přelomu let 1918 a 1919.

V době vzniku článku dvanáct historických vagonů bylo rekonstruováno ze zachovaných vagonů rakouských drah. Prohlídku doprovázejí odborným a velmi zasvěceným podrobným výkladem bratří dobrovolníci – legionáři v dobových uniformách ruských legií. Rádi a ochotně odpoví na zvědavé otázky. Statečností a pověstí neporazitelných vojáků si po celém světě legionáři vybudovali nesmírný respekt, který významně napomohl ke vzniku samostatného Československa v roce 1918. **Nezapomeňte tuto historickou výstavu se svými dětmi a vnuky navštívit!**

(Opava 23. - 29. 9., Hranice 3. - 10. 10., Olomouc 13. - 28. 10., Prostějov 31. 10. - 6. 11., Přerov 7. - 13. 11., Bruntál 15. - 20. 11., Krmov 21. - 27. 11., Zábřeh 29. 11. - 4. 12.) **Vladimír Prchlík**



## Jak se může stát „malý“ tábor táborem „velkým“ aneb co způsobilo Slovo Boží

*„Jsme královské děti z Rychnova nad Kněžnou.“*

Tak, vzato se všim všudy, by se vám mohli představit Eliška s Kristýnkou a Anetou, vedle nich pak také Pavel s Honzíkem.

*„Za to, že jsme do role královských dětí byli povoláni, vděčíme Pánu Bohu a spolu s ním pak také naši paní farářce. A mělo se tak stát. Prostřednictvím starozákonního královského příběhu, pojmenovaného podle hlavní hrdinky Ester, kde nakonec z Boží vůle dobro zvítězilo nad zlem, byla upoutána naše pozornost a vzburzen zájem. Veliký zájem. My děti jsme se ocitly v nevšední situaci, v nevšedním prostředí perského královského dvora v Šúšan. Ocitly jsme se v prostředí plném různých zvrátí a překvapení. Mimo to jsme skoro každý den uspořádaly královskou hostinu. Jako král jsem právě dnes zažíval nervozitu při výběru královny, a to tak dlouho, až jsem nakonec přece jenom jednu z dívek zvolil. Do finále celého letošního táborového dění nás čeká ještě podvečerní divadelní improvizace celého příběhu, zakončená malou zahradní slavností u sestry varhanice Nezměškalové. Líbilo se nám, že i na tom letošním táboře, zrovna tak jako na těch minulých, byl s námi přito-*

*men Pán Bůh. Byl vprostřed nás i mezi námi a všem nám bylo spolu dobře. Byli jsme výborný kolektiv.“*

Tak se mnou, pozorovatelem táborového dění, rozmlouval Pavel spolu s ostatními dětmi. Právě na dětech, a to nejen na těch výše jmenovaných, skrze jejich zvědavost, a především zájem, prokázala a za léta své duchovenské služby stále úspěšně prokazuje sestra Alena Naimanová, farářka sboru ČČSH v Rychnově nad Kněžnou, že i „malý“ tábor může být táborem „velkým“. Zpochyňovat smysl konání toho či onoho tábora pro malý počet dětí, ať už jej organizuje za církev Kristovu kdokoli, pokládám já, pozorovatel, ze svého pohledu za tak trochu nemístné.

A co se týká táborového dění? Vedle smíchu, her, dětských rošťáren, uvolněné myslí, vyjádřily děti radost z přítomnosti Pána Boha. A tak i toto, dalo by se říci, „vyznání královských dětí“ z Rychnova nad Kněžnou může být podnětem k zamyšlení se nad přirozenou, nenásilnou formou, která nejenže obohatí dětskou duši, zanechá v ní vzpomínky, ale která zároveň posílí i duchovní připravenost a růst malého katechumena.

**Jana Valentová, ČČSH, pozorovatel**



## Pozvání na Vítkov a Druhý život husitství



*Nepatrná hrstka lidí přemohla spojené řady obrněných, poněvadž byla přesvědčena o své pravdě. Tehdáž byly strany dvě. Evropa a my. A ta Evropa byla bledá, zšinalá a černý prapor s rudým kalichem vlál jí nad hlavou. Vzpomínejte, uvědomte si, čím jsme tehdáž byli. Tu jdeme mezi mohylami vítězů, ale ne po hrobech pobitých.* *Nápis na pamětní desce na Vítkově*

*„Také řečení kacíři opevnili jeden vrch u Prahy a dělají tam sruby a tam se usadili, pročez pan král rozkázal lidem jiných knížat i našim, aby je vzali útokem, a naši lidé překročili jejich příkopy a snažili se dobytí třetího příkopu, když tu vyšlo tolik kacířů z města pražského na pomoc těm, kteří na vrchu byli, že bylo potřeba stáhnouti naše lidi, kteří byli těžce raněni, a mnoho ztratilo své koně.“*

Takto popsal míšeňský markrabě události, jichž byl svědkem na pražském vrchu Vítkov a které vyústily v legendární vítězství husitů nad křižáckými vojsky. Sřet, jenž vešel do dějin jako bitva na Vítkově, byl místními hojně připomínán v 19. století, v době obrácení se k dějinám a hledání českých vzorů hodných obdi-

vu. S tím souvisí i vznik Spolku pro zbudování Žižkova pomníku na Žižkově, jenž se později sloučil s Památníkem odboje. Samovolně splnily také cíle obou spolků: vytvoření Žižkova pomníku a uctění legionářů, demonstrace hrdosti a odvahy českého národa, uctění tradic a hodnot, o které se opírala mladá Československá republika.

**PAMÁTNÍK LEGIONÁŘŮ MAUZOLEEM „NEJVĚTŠÍCH SYNŮ DÉLNICKÉ TŘÍDY“** Funkcionalistická stavba chrámového typu se sálem a kryptou v podzemí byla postavena v letech 1929 - 1938. Bohužel, po válce, která následovala a po níž se k moci dostal komunistický režim, byl pomník, *Pokračování na str. 3*



### Karel Toman: Září

Můj bratr dooral a vypřáh koně.

A jak se stmívá, věrnému druhu hlavu do hřívý položil tiše, pohladil mu šíjí a zaposlouchal se, co mluví kraj.

Zní zvony z dálky tichým svatvečerem; modlitba vesnic stoupá chladným šerem. Duch země zpívá: úzkost, víra, bolest v jediný chorál slily se a letí k věčnému nebi.

Svatý Václave, nedej zahynouti nám ni budoucím.



## Ladislav Heryán: Exotem na této zemi O Božím milosrdenství mezi námi

Knihy známého salesiánského kněze a pedagoga, „pastýře under-ground“, která nedávno vyšla v nakladatelství Portál, je putováním po stopách Božího milosrdenství na této zemi. V krátkých příbězích se setkávají dva světy: svět Heryánovy kněžské každodennosti vyplněný setkáními s lidmi z různých vrstev společnosti, vesměs ale z jejich okrajů, a svět biblických poselství a podobností. Jednotlivé kapitoly-příběhy knihy zaujmou bezprostředností a upřímností.

### Stalo se na veřejných záchodcích

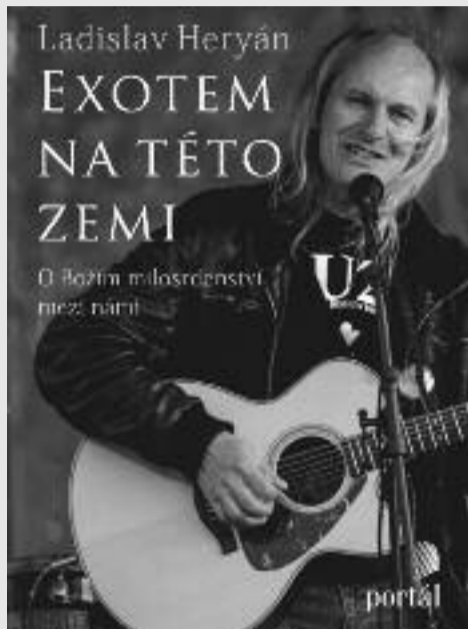
Je půl sedmé ráno, za čtvrt hodiny mi začíná mše u sestřiček, je to k nim odsud z metra ještě tak půl kilometru a hrozně se mi chce na záchod. To nevydržím! Naštěstí je už záchod ve stanici metra otevřený. „Dobrý den!“ hlasitě se hlásím, platí se totiž předem, jak důrazně sděluje velká cedule.

„Dobrý den!“ opakuji, ale u okýnka s prázdnou miskou na peníze nikdo nesedí. „Dobrý den, potřeboval bych na záchod!“ Nikdo neodpovídá a já už nemůžu déle čekat, do prázdné misky komukoli na pospas se mi peníze dávat nechce, a tak se jako zloděj přikradu ke kabince a pryč, spěchám k sestřím.

Jdu vyrovnat dluh po mši. „Dobrý den, paní, byl jsem tu ráno, nikdo tady nebyl, tak vám jdu zaplatit teď!“ Se širokým úsměvem jí dávám pětkorunu. Paní, zdá se, dostane infarkt, nevěří svým očím ani uším. „To snad není možné! To snad není možné! To se mi ještě nikdy v životě nestalo!“ volá celá bezradná na vedle stojící kamarádku. Je jí asi tak sedmdesát. Nevím, kolik let tady na záchodcích pracuje, ale zaplatit dluh mně přijde přece úplně normální. „Nechcete Metro, pane? Byla jsem asi zrovna pro Metro, když jste tu byl,“ říká rozpačitě a strká mi do rukou noviny, neví samou vědeckostí nebo spíše překvapením, co mi dát. „Ne, děkuju, paní, mějte se hezky!“ padám do školy. Kdyby tak chudinka věděla, že pokud by neměla otevřeno, asi by se stalo neštěstí, v jehož důsledku by sestřičky pravděpodobně přišly o ranní mši svatou! I ona pak jistě měla hezky den a práce na veřejných záchodcích jí aspoň pro tento den musela připadat krásnější. Jak důležitý je v tom lidském mraveništi každý z nás a jak jsme na sobě závislí, ať jsme popeláři nebo profesori!

Udivuje mne, že ty nejnornější a nejprostší věci se staly těmi nejnornějšími a že pro spoustu lidí hajzlbába holt zůstane hajzlbábou. Snad není důležité být dobrými křesťany, ale dobrými lidmi. Jak říká současný dalajláma, vlastním jménem Tändzin Gjamcho, „nejlepším náboženstvím je to, které tě udělá nejlepším člověkem“. Co je třeba k tomu, aby člověk zůstal člověkem, a ne vlkem, který si vezme, „co mu patří“? Svatost přece není nic jiného než v co největší míře uskutečněné lidství. Je těžké k tomu sepsat nějaký návod, ale zároveň i zbytečné. Už jej přece máme například v evangeliu. Je důležité je číst z pohledu prvních křesťanů, kteří jsou jejich autory, tedy z pohledu těch, kteří vědí, jak Ježíšův příběh vlastně skončil, a již se s ním setkali jako se vzkrášeným vítězem nad smrtí. Jeho životní cesta se tak stala cestou osvědčenou, ověřenou darem jeho vlastního života a potvrzenou Otcem, který jej vzkřísil z mrtvých...

Vyšlo v nakladatelství Portál, 2016, [www.portal.cz](http://www.portal.cz)



## Jeruzalémská záhada

**JERUZALÉMSKÁ ZÁHADA: JEDINEČNÝ VZKAZ NAŠICH PŘEDKŮ V PODOBĚ SYMBOLŮ A NÁPISŮ OBJEVEN V RITUÁLNÍ LÁZNI Z OBDOBÍ DRUHÉHO CHRÁMU**

Je tomu rok, co archeology z Izraelského památkového úřadu (IAA) zaujal nález ve čtvrti Arona, kde prováděli běžný archeologický průzkum při stavbě školky z podnětu úřadu města Jeruzalém.

Při průzkumu narazili uvnitř podzemní jeskyně na impozantní rituální lázeň – mikve – z období druhého chrámu (1. století po Kr.). Do lázně vedla předstíh lemovaná lavicemi, blízko byl objeven také vinný lis. Stěny mikve byly omítnuty a zdobeny četnými malbami a nápisy, vytvořenými bahnem, sazemi, některé také vyryté. Aramejské nápisy byly psány hebrejským písmem typickým pro ono období. Mezi nakreslenými symboly byl čun, palmy, různé druhy rostlin a snad i menora.

Podle Royee Greenwalda a Alexandra Wiegmana, kteří výzkum ve prospěch Izraelského památkového úřadu (IAA) řídili, „není pochyb, že

jde o nesmírně závažný objev. Taková koncentrace nápisů a symbolů z doby druhého chrámu na jednom archeologickém nalezišti a v tak dobrém stavu se jen tak nevidí, je to vskutku fascinující.“ ...

Některé z nápisů mohou označovat jména. Symboly na stěnách jsou v tehdejší vizuální umění běžným prvkem, zatímco kresba, která připomíná menoru, je opravdu výjimečná, neboť v těchto dobách se obecně zdržovali zpodobňovat tento posvátný předmět, jenž se nacházel v chrámu. Podle nálezců mohou být symboly „na jedné straně interpretovány jako čistě sekulární, na druhé straně mohou mít význam náboženský a hluboce duchovní.“

Moshe (Kinley) Tur-Paz ze správy Jeruzaléma uvedl: „Stále se rozšiřující systém vzdělávání v Jeruzalémě ustavičně volá po zakládání nových a nových školních budov. Tento jedinečný nález byl objeven na pozemku určeném pro stavbu dvou mateřských škol a Izraelský památkový úřad zde právě provádí záchranu. Archeologické a historické

místo, jež bylo odhaleno, má neobyčejnou hodnotu pro naši identitu jako židovského lidu a může vrhnout více světla na životy našich předků v Jeruzalémě...“

Nálezci teď čelí mnoha otázkám a výzvám: Jaký je vztah mezi symboly a nápisy a proč si jejich autoři ze všech míst pro ně vybrali právě prostředí mikve? Kdo je vlastně vytvořil? Šlo o jednu osobu či více autorů? Byl to člověk, jenž v žertu načmáral nějaké graffiti, či jde o touhu vyjádřit hluboké duchovní a náboženské poselství, snad dokonce volání o pomoc v následku nějaké dramatické události (válka a zničení chrámu 66 - 70 po Kr.)? Kresby na zdech jsou tak citlivé, že přístup vzduchu způsobuje poškození. Jakmile byly odkryty, experti z IAA hned zahájili komplexní záchranné práce včetně vyjmutí z lázně a přenesení do laboratoří, kde byly ještě náležitě ošetřeny a „stabilizovány“; posléze by měly být vystaveny veřejnosti.

dle [www.antiquities.org](http://www.antiquities.org) připravila redakce

### Reklama

Na šamponu čtu

„dva v jednom“,

a přece to na naši

lidskou špinu nestačí.

Co takhle zkusit „Tři v jednom“?

(PVV)

„Kdo pravdu mluví, hlavu si rozbíjí. Kdo se bojí smrti, pozbývá radosti života. Nade všim vítězí pravda. Vítězí, kdo padne, neboť mu žádná zlost neškodí, neovládne-li ho jen žádná nepravost.“

Mistr Jan Hus

„Byl dokonalý ve víře, neboť všem chudým činil dobře, nahé odíval a hladové sytil. Měl rád chudé i bohaté, služebníkům Božím přisluhoval a zdobil mnohé kostely.“

mnich Kristián  
o knížeti Václavovi

## Nad Písmem

### Křesťané a Mojžíš s proroky

L 16,19-31

Byl jeden bohatý člověk, nádherně a vybraně se strojí a den co den skvěle hodoval. U vrat jeho domu lehával nějaký chudák, jménem Lazar, plný vředů, a toužil nasýtít se aspoň tím, co spadlo ze stolu toho boháče; dokonce přibíhali psi a olizovali jeho vředy. I umřel ten chudák a andělé ho přenesli k Abrahamovi; zemřel i ten boháč a byl pohřben. A když v pekle pozdvihl v mukách oči, uviděl v dáli Abrahama a u něho Lazara. Tu zvolal: „Otče Abrahamo, smiluj se nade mnou a pošli Lazara, ať omočí aspoň špičku prstu ve vodě a svažší mé rty, neboť se trápím v tomto plameni.“ Abraham řekl: „Synu, vzpomeň si, že se ti dostalo všeho dobrého už za tvého života, a Lazarovi naopak všeho zlého. Nyní on se tu raduje, a ty trpíš. A nad to vše jest mezi námi a vámi veliká propast, takže nikdo – i kdyby chtěl – nemůže přejít odtud k vám ani překročit od vás k nám.“ Řekl: „Prosím tě tedy, otče, pošli jej do mého rodného domu, neboť mám pět bratrů, ať je varuje, aby také oni nepřišli do tohoto místa muk.“ Ale Abraham mu odpověděl: „Mají Mojžíše a Proroky, ať je poslouchají!“ On řekl: „Ne tak, otče Abrahamo, ale přijde-li k nim někdo z mrtvých, budou činit pokání.“ Řekl mu: „Neposlouchají-li Mojžíše a Proroky, nedají se přesvědčit, ani kdyby někdo vstal z mrtvých.“ Lukáš 16,19-31

Představy o posmrtném životě popisuje příběh o boháči a Lazarovi. Jsou to hypotézy, které se různě upravují v různých dobách a kulturách. Někdy to vede až k popírání věčného života s Bohem – ateistický pohled. Avšak také my, kdo hledáme odpovědi pro svůj život a pro své jednání v Bibli, k tomu můžeme být náchylní.

Dnešní podobenství nám dává jasnou odpověď, jak jsou představy o posmrtném životě neúčinné, až zbytečné a mnohdy škodlivé. Vždyť celý ten lákavý a napínavý příběh, jakkoli zní velmi zajímavě, nás vlastně odvádí od toho nejdůležitějšího, co máme z podobenství přijmout a zazní na jeho úplném závěru – „poslouchat Mojžíše a proroky“.

Jak tomu rozumět v naší době?

Ke spáse, k životu věčnému je zapotřebí poslouchat Písmo. Doporučení jej číst, a to mnohem častěji, než to obvykle děláme.

Zaznívá připomínka, že význam Starého zákona (Mojžíše a proroků) pro nás křesťany je aktuální. Slova Ježíšova „nepřišel jsem Zákona zrušit, ale naplnit“ a „spíše pomine nebe a země, než aby padla jediná čárka Zákona“ to doplňují. My, křesťané současnosti, máme ještě další možnost, kterou Židé v době Ježíšově neměli. Máme možnost číst a přemýšlet také nad slovy Ježíšovými a nad zvěstí apoštolů a první církve v Novém zákoně. Ať už máme představy jakékoli, nebo ještě lépe raději je nemáme, rozhodující je, jak jednáme nyní v našem pozemském životě. Každý den je důležitý. Tady se dají chyby (hříchy) napravovat, tady lze nepřekročitelnou propast mezi námi a Bohem zasypávat, abychom do věčného života po úzké cestě mohli přejít. Pán Ježíš nám k tomu pomůže, ukazuje nám směr cesty svým životem.

Eva Mikulecká

## Z kazatelského plánu

### Devatenáctá neděle po sv. Duchu

Lide můj, naslouchej učení mému, k slovům úst mých nakloň ucho. ŽALM 78,1

První čtení: Ámos 6,1a.4-7

#### Tužby pro dobu po Duchu svatém (V):

2. Za dar odvahy bojovat dobrý boj víry až do konce, modleme se k Hospodinu.
3. Za vytrvalost v našem duchovním zápasu se silami hříchu a zla, modleme se k Hospodinu.

#### Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Panovníku Hospodine, odvrát' nás ode všeho, co svádí z cesty spasení, a naši mysl učíň bdělou a pozornou, abychom o tvém zákoně rozjímali a podle něj žili! Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: 1. Timoteovi 6,(6-11a) 11b-19

Evangelium: Lukáš 16,19-31

Verše k obětování: Žalm 119,12-13

Verš k pozhnání: Lukáš 6,21

#### Modlitba k pozhnání:

Panovníku Hospodine, obnov svou církev, aby se její jednota stala viditelnou a bohatství duchovních darů, které jí svěřuješ, ať se dostane ke všem, kdo hladoví a žízní po pravém životě! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 27, 62, 104, 109, 306, 308, 312

Při nedělních bohoslužbách čteme první čtení ze Starého zákona. Prosíme tě, Pane, abychom mu věnovali hluboké soustředění, čerpali z něj posilu a pomoc pro svůj život. Nedovol nám ztrácet čas čtením nepodstatných zpráv, časopisů i knih, které na nás všude číhají.

Dej nám pochopit, že věnovat čas čtení nebo naslouchání a přemýšlení nad texty Bible je prostředkem vedoucím ke spáse. Dej nám také, abychom si čtení Bible zamilovali a hledali v něm denně pomoc a poučení pro svůj život a myšlení. Amen.

## Pozvání ...

*Pokračování ze str. 1*

rozšířený o další prostory, využít právě k propagaci tohoto režimu. Výraz „osvobození“ dostal zcela jiný obsah. Vrcholem bylo v roce 1953 vybudování mauzolea Klementa Gottwalda, jehož ostatky, stejně jako i řady představitelů komunistické strany, zde byly uloženy.

### SOUČASNÉ PROSTORY MUZEA

Co dnes můžeme navštívit v Památníku, jehož zvláštní interiéry si například vybrali tvůrci filmu Amerika, natočeného podle známého románu Franze Kafky, za sídlo podivného továrníka?

Především **Slavnostní síň** s kovovou plastikou letícího okřídleného Génia zvěstování svobody, gobelínem se státním znakem a keramickými plochami zdobenými historickými znaky prvorepublikových zemí. Další síň - **padlých bojovníků** - je věnována bojovníkům z obou světových válek, jejichž urny s prsty z hromadných hrobů jsou uloženy pod podlahou. Zajímavou součástí je také **Prezidentský salónek**, jehož stěny jsou obloženy původní hedvábnou brokátovou tapetou s byzantským vzorem podle útržku látky nalezeného ve svatovítské katedrále v hrobce českých králů. Venku stojí za pozornost velká **bronzová brána** v prostoru za jezdeckou sochou, zdobená reliéfy s výjevy z husitské doby. V prostoru před sochou je **žulový památník – hrob neznámého vojína**.

### EXPOZICE

První stálá expozice Křižovatky české a československé státnosti zachycuje mezníky v dějinách naší země od roku 1918 až do zániku Československa roku 1992. Druhá expozice „Laboratoř moci“ se nachází v podzemních prostorách, kde bylo původně zázemí pro mumifikované



*Hlávka Žižkova, dřevo, kov, zakončena kovovou hlavou Jana Žižky (Sbírka Národního muzea)*

tělo K. Gottwalda. Připomíná jeho osobu, deformaci památníku na mauzoleum i nejhroší období totality.

### DRUHÝ ŽIVOT HUSITSTVÍ

Až do března příštího roku – jak jsme již podrobněji informovali v srpnovém čísle 32 našeho časopisu – v Památníku probíhá pozoruhodná výstava **Druhý život husitství**, která přibližuje proměny vnímání fenoménu husitství a především pronikání této tradice do kultury i symboliky národního hnutí v 19. století. Výstavu si rozhodně nenechte ujít a nezapomeňte, během prohlídky je možné občerstvit se v útulné kavárně s terasou – kde můžete popřemýšlet o tom, kolik nadějí, ale i zklamání, nečekaných obrátů, vzestupů a pádů dějiny 20. století u nás stačily obsáhnout – případně si vychutnat úžasný výhled na Prahu ze střechy: takový, jaký se denně skýtá slavnému vojévůdci na koni...

### JEZDEC NAD ŽIŽKOVEM

Již z dalekého okolí je na kopci Vítkov vidět monumentální socha Jana Žižky z Trocnova, jedna z největších jezdeckých soch na světě.

Pomník, jehož základní kámen položil sám prezident Osvoboditel, byl odhalen 14. července 1950, v den výročí vítězství husitů. Jako model pro vytvoření sochy koně si autor, sochař Bohumil Kafka, vybral hřebce Thesea, o něhož požádal Ministerstvo obrany. Za jezdce pak stálo modelem více mužů, přičemž výsledná podoba je též plodem spolupráce s historiky, kteří pomohli při sestavování výzbroje a výstroje. Vytvořit sochu, která je devět metrů vysoká a váží 16,5 tuny, nebylo jednoduché. Nohy, které celou tíhu nesou, jsou uvnitř z betonu, železobetonová konstrukce nese i tělo koně. Před Němci byla socha uschována a „znovunalezena“ po druhé světové válce.

**Klára Břeňová**

### Z INFORMACÍ NA PANELECH VÝSTAVY:

„... rozšíření husitských reprezentací do populární kultury i symbolického arzenálu národního hnutí je třeba vidět v kontextu formování moderního českého národa. Ve druhé polovině 19. století se staly obrazy minulosti jedním z identitotvorných prvků českého národa. Podle husitských hrdinů byly pojmenovávány ulice a čtvrti, byly jim odhalovány pomníky, husitskými motivy zdobeny budovy. Husitství začalo současně sloužit nejen jako sebeidentifikační prvek češtví, ale také jako ochráníčující nástroj vůči německu.“

„Vlastenci a vlastenky si pořizovali vycházkové hole s Žižkovou hlavou, na tábořech lidu se zdobili odznaky a navštěvovali společně divadelní představení inspirovaná slavnou minulostí. V prostředí Sokola byla husitská tradice pěstována jako předobraz pro obranu národa. A přece budila husitská tematika diskuse uvnitř české společnosti, která byla stále většinově katolická. Od konce století nejvíce rezonovala politikou představa Tomáše Garrigua Masaryka o husitství jako českém předobrazu moderní humanity.“

teplé lásky, našich pracovitých rukou a naší pomoci ve své bídě. Nebude to nikdo jiný než my, kdož obváže její bolavé rány, kdož napřímí její lomenou postavu, kdož vyčistí prameny jejích vod, aby opět zrcadlily slunce, hvězdy a tvář Boží...  
z knihy *Meditace svatováclavská*

### Franz Kafka v dopise Robertu Klopstockovi

Já, pražský nevěřící Žid, stal jsem se věřícím a změnil jsem svůj světový názor. Svatý Václav, plod ducha doby a výraz naděje 10. století v Čechách, je také můj svatý Václav a projev mé víry jakožto věřícího Žida, který je otevřen křesťanství Františka z Assisi a svatého Václava, jimž oběma děkuji za víru v budoucí posmrtný život. (1924)

### Franz Kafka a svatováclavská tradice

Na povrch země a do události života nevytryskla jen křišťálová voda, nýbrž též mnoho kalu a černého bahna. Nevím, kam až se dno propadlo a jak je pod povrchem české země rozvětveno a z jakých jedovatých, zhoubných podzemních zdrojů se napájejí její studně a odkud čerpají zlo, surovost, jež oslepuje a hyzdí její krásnou tvář, láme klenbu jejích kostelů, dusí dech a zpěv jejích básníků a umělců a potřísňuje její šat krví neviných. Pro rozpolcenost jejího srdce nemusíme ji nenávidět ani jí pohrdat. Víme totiž, jsme-li k sobě upřímní, že podobná rozpolcenost a propastnost žije i v našem vlastním srdci a že ve skutečnosti čerpá česká zem svou životní mízu, svou krásu i ohydnost z našich srdcí. Česká zem potřebuje naši

## Drúzové

**Přední místa ve zpravodajství médií zaujímají již dlouhou dobu bouřlivé události na Blízkém východě a souvztažně i v Evropě. ČZ přinesl na pokračování články o dvou hlavních směrech islámu a dále alavitech a jejich vztahu ke křesťanství z pera prof. PhDr. Luboše Kropáčka, CSc. Prof. Kropáček patří k největším znalcům islámu a arabského světa u nás. Vyučuje mj. na Husitské teologické fakultě a Filozofické fakultě UK. Poslední díl přehledu je věnován náboženské skupině drúzů.**

Toto zvláštní konfesní společenství vzniklo jako extrémní výhonek ismá'ilijské odnože šiitského islámu. Chalífa fátimovské dynastie al-Hákím bi-Amri-lláh, známý rozmar-

nými výstředními nápady a chováním, se v roce 1017 v Káhiře prohlásil za projev – někdy nepřesně vnímaný za vtělení – božství. Skupiny jeho stoupenců hlásaly jeho verzi

obrazu světa a Hákimova nadřazeného místa. Největšího úspěchu dosáhl radikální kazatel Darází v horském Libanonu, kde se ustavila a natrvalo ujala komunita nazvaná jeho jménem. Drúzové sami si raději říkají muwahhidún, tj. vyznačují ryzi jedností. Jejich barvitou nauku vypracovali Peršan Hamza s mladšími druhy a vyložili ji v souboru Traktátů moudrosti. Esoterické učení, plně známé jen zasvěcencům duchovenstvu (uqqál), rozvíjí představy o emanaci v kosmogonickém stvoření a lidských dějinách. Mezi

.....  
Církev československá husitská společně s obcí Čejtice a s Armádou ČR, zastoupenou 25. protiletadlovým raketovým plukem „Tobruckým“, vás při příležitosti 592. výročí smrti Jana Žižky z Trocnova srdečně zvou na setkání u Památníku Jana Žižky z Trocnova v Sudoměři v sobotu 1. října od 14.30 hodin.  
V programu:  
• Husitský chorál - Ústřední hudba Armády ČR  
• Úvodní slovo - ThDr. Jiří Vaníček  
Projevy a pozdravy:  
• patriarcha CČSH ThDr. Tomáš Butta, Th.D.  
• starostka obce Čejtice Ivana Zelenková  
• hejtman Jihočeského kraje Mgr. Jiří Zimola  
• poslankyně Parlamentu České republiky Ing. Radka Maxová  
• plzeňský biskup CČSH Mgr. Filip Štojdl  
• plk.gšt. Ing. Jaroslav Ackermann  
• starostka města Písku Mgr. Eva Vanžurová  
• starosta města Strakonice Mgr. Břetislav Hrdlička  
• starosta města Volyně a radní Jihočeského kraje Ing. Václav Valhoda  
Vystoupení Ústřední hudby AČR  
„Odkaz České reformace - historická reflexe  
Vystoupení Ústřední hudby Armády ČR  
Pietní akt  
Modlitba a požehnání patriarchy CČSH  
Státní hymna (Ústřední hudba Armády ČR)

Následuje:  
program šermířů SHŠ Kalich, umělecký vedoucí Radek Velíšek, pro děti i dospělé - inscenované ukázky bitvy u Sudoměře, ukázka vojenského tábora, dobové kuchyně a mnohé další.

## A máme nové zábradlí

Budova rekonstruované diecézní rady a bohoslužebného zázemí v Bratislavě dostala nové zábradlí. Zní to poměrně jednoduše. Avšak jednoduché to vůbec nebylo. Když pomíneme náklady 260 000 Kč, tak si musíme uvědomit, že nemovitost diecézní rady se nalézá v úplném centru Bratislavy na Jozefské 8, což je 350 metrů od vlády Slovenské republiky a 550 metrů od prezidentské rezidence. Vyřizování stavebního povolení

trvalo bezmála tři roky. Památkáři se vyjadřovali k oknům, vratům, fasádě a k historickému zábradlí. Museli jsme nechat vykukat jeden díl zábradlí, ten nám památkáři po připomínkách odsouhlasili a teprve poté započala výroba. Umělecký kovář Ivo Lorenz jej vyráběl čtyři měsíce. Potom nechal pozinkovat a upravil povrchově černou kovářskou barvou. Nedávno jsme dílo převzali a hlavně také zaplatili. Děkujeme všem, kteří pomohli finančně, že jsme mohli dokončit jednu etapu. **Jan Hradil**

**Omlouváme se za chybu v čísle 37 našeho časopisu, v článku na str. 2, který připomíná výročí jičínského sboru. V nadpise článku stojí „Jičínu je devadesát“. Správné znění je „Jičínu je osmdesát“. Sbor byl slavnostně otevřen 27. září 1936. Chyby se dopustila redakce.**

předchozími projevy božství figuruje i hořící keř oslovující Mojžíše, Ježíš je tu zastíněn svými pobočníky, a všechen vývoj směřuje k poslednímu projevu, jímž je Hákím. Drúzští vůdci v roce 1043 zastavili misijní nábor, komunita platí nadále za uzavřený sbor vyvolených, který se obnovuje jen posmrtným převtělováním do dalších generací sekty. Celosvětově dnes počet drúzů dosahuje asi dvou milionů. Jsou si vědomi své sounáležitosti, i když se aktivně zapojují do života zemí, kde žijí. Dokáží se totiž bez narušení vlastní kulturní identity dobře integrovat do různorodých cizích prostředí. Početně největší skupina žije v Sýrii, kde je asadovský režim paušálně představoval jako muslimy s etnografickými či folklorními zajímavostmi. Dnes se převážně snaží držet stranou trvajících konfliktů. Velké, historicky i politicky významné drúzské seskupení žije v Horském Libanonu. Tamní drúzové dokázali žít v pokojném sousedství s křesťanskými maronity, ale dvakrát v novodobých dějinách se s nimi krvavě střetli: v roce 1860 a znovu za občanské války v roce 1983. Jejich politickou reprezentaci představuje hlavně Pokroková socialistická strana s vůdcem Validem Džumblátém, který se dnes přikře

staví proti syrskému režimu Baššára Asada. V systému politické rovnováhy libanonské mozaiky 18 konfesí jsou drúzové počítáni do poslancecké kvóty muslimů. V obecném nadnárodním nadhledu muslimských duchovních autorit se ovšem s drúzami jako s muslimy nepočítá. Radikální sunnitské proudy (al-Káida, Islámský stát) i šiitský Hizballáh je označují za odpadlické kacíře a konzervativní média z oblasti Zálivu je vyzývají opustit sektářské bludy. Menší skupina drúzů žije v Jordánsku a některé rodiny na sebe upozornily také úspěchy v uměleckém životě nebo významných profesích v Egyptě i jinde. Početná drúzská komunita v Galileji v Izraeli je dokladem integrace. Izraelští drúzové jako jediní arabští občané Izraele slouží v armádě a uplatňují se i jinak aktivně ve veřejném životě. Na Golanských výšinách naopak drúzské rodiny zachovávají věrnost Asadovi. O schopnosti integrace svědčí také drúzská diaspora v Jižní Americe, zvláště ve Venezuele. Na půdě USA v Kalifornii, podobně jako v Londýně, si drúzové vybudovali studijní centra sloužící zdokumentování, uchování a rozvoji jejich komplexních dějin a svérázné kultury. **Luboš Kropáček**



## Zprávy

Ve víře v zaslíbení Pána Ježíše Krista oznamujeme všem náboženským obcím, sestřím a bratrům i ekumenickým přátelům, že v pondělí 12. září Léta Páně 2016 byl ve věku 87 let odvolán z časnosti bratr

## Josef Špak

emeritní patriarcha a farář  
Církve československé husitské,

který působil v náboženských obcích  
v Suchém Vrbném, v Českých Budějovicích,  
v Praze 1-Starém Městě a v Praze 10-Strašnicích.

Rozloučení se zesnulým proběhlo  
v úterý 20. září v Chrámu sv. Mikuláše  
na Staroměstském náměstí v Praze.

*Našeho bratra emeritního patriarchu  
s vděčností vzpomínáme při bohoslužbách  
v náboženských obcích celé církve tuto neděli.*



Církev československá husitská

### Masaryk a židovství

Zveme do pražské Maiselovy synagogy, kde se 27. září od 19 hodin **koná přednáška T. G. Masaryk a židovství**. Spoluzakladatel vzdělávacího a kulturního centra Židovského muzea v Praze Miloš Pojar se už před „sametovou revolucí“ zabýval vztahem filosofa, sociologa a státníka Tomáše Garrigua Masaryka k židovství a Židům. Pojarova mise jako prvního polistopadového československého a českého velvyslance v Izraeli tento zájem dále prohloubila. Hlavním výsledkem dlouhodo-

bých rešerší je kniha T. G. Masaryk a židovství, kterou čtyři roky po jeho smrti z autorovy pozůstalosti vydalo nakladatelství Academia. Nad touto publikací a jejími širšími souvislostmi se zamýšlejí autorův syn a pozdější nástupce na ambasádě v Tel Avivu, politolog Tomáš Pojar, historici Alexander Fried a Michal Frankl a izraelský pilot a podnikatel Hugo Marom, rodák z Brna. Moderuje publicista Petr Brod. Kniha bude na místě k prodeji. Vstup volný.

dle [www.jewishmuzeum.cz](http://www.jewishmuzeum.cz) KB

### PRO DĚTI A MLÁDEŽ



## O BOHÁČI A LAZAROVÍ

Znáte tento příběh z 16. kapitoly Lukášova evangelia? Pak jistě správně rozhodnete, které z následujících vět jsou pravdivé a které ne, a získáte tak písmenka do tajenky.

1. Lazar byl chudý, ale naštěstí byl zcela zdrav. ANO (S) NE (U)
2. Lehával u vrat boháčova domu. ANO (Ž) NE (T)
3. Když Lazar zemřel, anděl ho přenesl k Abrahamovi. ANO (J) NE (U)
4. Když zemřel boháč, dostal se do pekla. ANO (E) NE (J)
5. Když boháč viděl, že je Lazar u Abrahama, začal hrozně nadávat. ANO (A) NE (P)
6. Požádal Abrahama, aby Lazara poslal do boháčova domu. ANO (O) NE (M)
7. Přál si, aby varoval boháčovy bratry. ANO (Z) NE (L)
8. Abraham mu ochotně slíbil, že Lazara hned pošle. ANO (Ě) NE (D)
9. Abraham pochyboval, že boháčovi bratři Lazara poslechnou, když neposlouchali ani Mojžíše a Proroky. ANO (Ě) NE (I)

(Řešení z minulého čísla: Nelze sloužit dvěma pánům.)

Jana Krajčířiková

### Pořad Z metropole

Milí čtenáři, rádi bychom vás upozornili na pořad České televize Z metropole, který 20. srpna informoval o vikendu v naší náboženské obci Dejvice, věnovaném Karlu IV. Na zajímavé záběry se můžete i nyní podívat v archivu ČT1. **red**

### Program divadla Mana

- 29. 9. (čtvrtek) 19.30 - Těšínské divadlo - Polská scéna: Staré, dobré časy - pražská premiéra  
Připravujeme na říjen:
- 5. 10. (středa) 19.30 h - Jako bychom dnes zemřít měli **red**

### Otčenáš Františka Bílka a Alfonse Muchy

Galerie hl. města Prahy připravila v pražské Bílkově vile další z komorních výstav, které doplňují stávající dlouhodobou expozici. Představují nové zajímavé aspekty tvorby Františka Bílka a uvádějí ji do souvislosti s tvorbou dalších umělců. Prostřednictvím výtvarného zpracování modlitby Otčenáš se setkávají dva výjimeční umělci: František Bílek, nejvýznamnější představitel secesního symbolismu v Čechách, jehož celé dílo je spirituálním poselstvím na cestě k poznání Boha, a o dvanáct let starší Alfons Mucha, zpočátku mistr secesních dekorací a později tvůrce mystických vizí obrody člověka. Výtvarné meditace obou autorů přináší různá pojetí křesťanské modlitby.

Součástí výstavy „Otčenáš“ jsou i dvě kresby *Bys posvětil v nás svoji podstatu* a *Je vůle Tvoje, milost a pravda* a plastika *Dobrý pastýř*, které jsou již začleněny do stálé expozice Bílkovy vily. **red**

### Koncerty u sv. Mikuláše

- 26. 9. - 20 hodin  
Bach, Händel, Vivaldi, Mozart  
Concert for Organ and Orchestra  
A. Bárta - varhany  
Camerata Pragensis Orchestra
- 27. 9. - 17 hodin  
Bach, Händel, Mozart, Dvořák  
J. Kalfus - varhany  
Y. Škvárová - mezzosoprán
- 28. 9. - 17 hodin  
Bach, Händel, Telemann, Marais  
J. Popelka - varhany  
M. Lopuchovský - flétna
- 28. 9. - 20 hodin  
Mozart, Dvořák, Vivaldi, Händel  
Vivaldi orchestra Praga  
V. Návrat - barokní housle  
Y. Škvárová - mezzosoprán
- 29. 9. - 17 hodin  
Bach, Händel, Vivaldi, Saint-Saëns  
Saint Nicholas Chamber Soloists  
M. Hanzal - varhany  
M. Bauerová - soprán  
F. Bílek - trubka
- 30. 9. - 17 hodin  
Bach, Schubert, Dvořák, Verdi  
J. Kšica - varhany  
T. Jindra - bas
- 30. 9. - 20 hodin  
Bach, Vivaldi, Mozart, Paganini  
Consortium Pragense Orchestra  
Y. Škvárová - mezzosoprán  
M. Laštovka - trubka

(Inzerce)

## Z ekumeny

### EKUMENICKÁ RADA CÍRKVÍ

#### K SITUACI PRONÁSLEDOVANÝCH ČÍNSKÝCH KŘESŤANŮ

Předsednictvo ERC v ČR apeluje na členy Vlády ČR ve věci brzkého vyhovění žádosti o azyl pronásledovaným čínským křesťanům. Tito lidé, kteří dočasně pobývají v České republice, se nacházejí ve velmi nejisté situaci. Předsednictvo ERC v ČR žádá, aby Vláda ČR v souladu s Úmluvou o právním postavení uprchlíků urychleně poskytla azyl lidem pronásledovaným z náboženských důvodů. Jako ti, kdo zažili komunistický režim v tehdejší Československu, stejně jako nadvládu jedné strany nad činností církví, žádáme, aby se Česká republika nepodílela na, byť nepřímé, podpoře totalitních praktik a potlačování náboženské svobody skupin a jednotlivců. **ERC v ČR**



### Diecézní katedra v Hradci Králové

Zaplněná přednášková síň na faře v Hradci Králové vyslechla 5. září vynikající přednášku br. dr. Pavla Koláře, odborného asistenta HTF UK, na téma „Vztah k prvním církevním staletím z pohledu liturgiky“. Akce se konala v rámci cyklu diecézních kateder pořádaných Královéhradeckou diecézí. Jak název napovídá, přednášející zavedl posluchače do doby patristiky, tedy epochy zpravidla nazývané ekumenickými staletími církve. Času, kdy v utváření základních kamenů dějin dogmatu a diskusích ekumenických koncilů byl na biblickém základu a apoštolské tradici položen také v duchu jednoty v mnohosti základ liturgické tradice. Avšak seznámení se s mnoha aspekty bohoslužebné praxe staré církve,

doložené celou řadou zajímavých (a mnohdy ne zcela známých) příkladů, zdaleka nebylo vyčerpáním obsahu přednášky. Br. Kolář totiž podtrhl především význam tohoto dědictví rané tradice jak v dobovém kontextu historickém a teologickém, tak v tvůrčí recepci přístupu k němu v hlavních teologických a ekzeziologických prouděch napříč staletími. V poznávání návaznosti na starocírkevní praxi v dobách středověku i reformace doputoval k současnému přístupu, k tématu, který představil na rozboru především původních anglikánských pramenů. To vše se stálým zřetelem k praxi naší církve, která si za krátkou dobu své existence vytvořila nebývale rozmanitý vztah k liturgické tradici, který se jako pomyslná zlatá nit protkával celým vyprávěním. V závěru předestřel s vítanou zdravě kritickou otevřeností celou řadu konkrétních a velmi aktuálních postřehů a podnětů z naší současné liturgické praxe, především v oblasti teologie liturgie slavení iniciačních svátostí v koinonii církve. Velkou pozornost a hojnou účast, s jakou byl br. Pavel Kolář v Hradci přivítán, si jeho návštěva plně zasloužila. **Vladimír Hřaba**



**Budova rekonstruované diecézní rady s novým zábradlím na Jozefské ulici v centru Bratislavy (viz příspěvek na straně 3).**

